

LITT OM KURSDELEN

FORELESNING VED HJELP AV POWERPOINT OG VIDEO

FORKLARING AV BEGREPER

EKSEMPLER PÅ OPPGAVER OG LØSNING

EGNE OPPGAVER – HUSK Å STOPPE VIDEOEN !

HJEMMEOPPGAVE SOM SKAL BESVARES OG SENDES INN FØR MOTTAKELSE AV NYTT EMNE.

OPPGAVENE GJENNOMGÅS I NESTE KURSDEL (SVARVEILEDER)

Mål økonomi

Øke kompetansen innenfor økonomi-excel ved å forstå hva forskjellige økonomiske begrep innebærer, hvordan en praktisk benytter dem i arbeidshverdagen, og hvordan de påvirker bedriftens lønnsomhet.

Hva er økonomi?

Øko-, forstavelse som betegner hjem-, hjemme-, miljø-

-nomi, -lovgivning, -kunnskap

Økonomi, Kunnskap om hjemmet

Tankekart - økonomi

ØKONOMI

Tankekart - økonomi

- Del opp i to forskjellige temaer – hjemme og bedrift.
- Inntekter og utgifter

Hva kommer inn?

Hjemme

- Lønn
- Barnetrygd
- Husleie (Hybel/hytte utleie)
- Aksjeutbytte

Bedrift

- Salg varer og tjenester
- Eiendomsutleie
- Lisensinntekter
- Leasingavtaler

Hva går ut?

Hjemme

- Hus /leilighet
 - Lån, Leie, forsikring, strøm, skatt, renovasjon, kommunale avgifter, vedlikehold
- Bil, båt, hytte
 - Lån, leie, forsikring, strøm og anleggsavgifter, skatt, renovasjonsavgifter, vedlikehold, transport – buss, bensin bil, sykkel
- Voksne og barn
 - Mat, klær, forsikring, barnehage/SFO, fritidsaktiviteter,
- Abonnementer
 - Telefon, internett, musikk, spill, tv streaming, nyheter
- Ferie
- OSV..

Bedrift

- Lokaler
 - Leie, forsikring, strøm, Internett, skatt, renovasjon, kommunale avgifter, ventilasjon, alarm, brannsikkerhet, renhold,
- Ansatte
 - Lønn; forsikring, pensjon, skatt, arbeidsgiveravgift feriepenger, kontor, uniform, julebord
- Digitale medier
 - Markedsføring (innlegg, annonser, inspirasjon, bilder), nettbutikk, tekst, analyseoptimering, medlemsklubb, digitalt utstyr, programvarer, oppdateringer, lisenser,
- Skatt
- Varelager, forbruksvarer
- osv..

Hvorfor er økonomi så viktig?

Økonomi er viktig for å kunne ta stilling til samfunnsspørsmål på en reflektert og kritisk måte ved å forstå sammenhenger og vurdere fakta.

Videre er det en viktig forutsetning for egen utvikling og for å ta hensiktsmessige avgjørelser på en rekke områder i eget arbeids- og dagligliv.

Hva skal vi lære om i kurset?

- Introduksjon Excel - verktøy økonomi
 - Grunnbegreper og funksjoner
- Budsjett og nøkkeltall
 - Nøkkeltall
 - Resultater
 - Differanser
 - Diagrammer
- Prosjenter
- Svinn

Nøkkeltall

- KPI - Key Performance Indicators

 - Turnover

 - Average ticket

 - Basket size

 - Hitrate

 - Index

- Øvrige tall

 - Topplinje

 - Bunnlinje

 - Marginer – dekningsbidrag – bruttofortjeneste

 - Likviditet

 - Variable og faste kostnader

 - Kalkyle

Hitrate

Vi har 100 kunder, 20 av dem handler, Hitrate = 20,0
Dvs. 20 % av kundene har handlet, 80 % handler ikke.

80 % = mulighet for salg.

Hva kan vi gjøre for å øke Hitraten?

Formler Excel

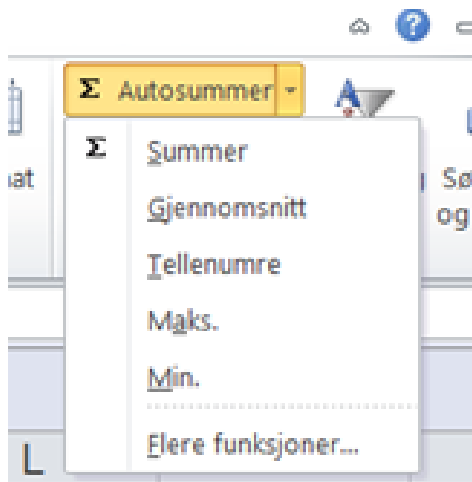
- **Obs!:** Formler i Excel begynner alltid med et likhetstegn.

1. Merk cellen du vil ha regneformelen i
2. Skriv inn =
3. Merk første celle du vil regne ut fra
4. Angi en operator (pluss, minus, gange, dele tegn)
5. Merk neste celle du vil bruke
6. Trykk Enter

	Jan.
Salg	120
Administrasjon	100
Fortjeneste	=B2

120
100
=B2-B3

Formler

Autosummer knappen
hjelper å lage formler
utfra hva du ønsker
å regne ut

	Jan.	feb.	mars	april	mai	juni	Totalt
Salg	100	200	250	150	300	500	=SUM(B2:G2)

Legge flere celler sammen:
1. Trykk autosummer – summer
2. Merk alle cellene
3. Trykk Enter

Budsjett -

Et budsjett er en oppstilling av fremtidige kostnader og inntekter, innenfor et begrenset tidsperspektiv.

Hjemme

Lønn

-

Hus /leilighet

Leie, forsikring, strøm, skatt, vedlikehold..

Bil, båt, hytte

Mat og klær

Telefon, Internett

Reise

osv..

= Null / **Overskudd** / **Underskudd**

Bedrift

Salgsinntekt (omsetning)

-

Lokaler

Leie, forsikring, strøm, Internett, skatt

Ansatte

Lønn; forsikring, pensjon, skatt, feriepenger, kontor, uniform, julebord...

Varelager

OSV..

= Null / **Overskudd** / **Underskudd**

Budsjett

Budsjett	Kroner
Salgsinntekter	100 000
Vareinnkjøp	-50 000
Bruttofortjeneste	50 000
BF i %	50 %
Lønn/personal	-15 000
Øvrige kostnader	-20 000
Resultat	15 000
% resultat	15 %

Gjennomgang i Excel:

- Budsjett
- Resultat/Regnskap
- Differanser
- Nøkkeltall

Kostander

Lønnskostnader

- Timelønn/fastlønn (månedslønn)/provisjonslønn
- UB tillegg
- Arbeidsgiveravgift
- Pensjonssparing
- Forsikring
- Feriepenger
- Sykepenger
- Bonus

Nøkkeltall i resultatrapport

Nøkkeltall:	
Lønnskostnad/Omsetning	22,3%
Personalkost./omsetning	31,7%
Øvrige kostander/Omsetning	35,8%
Omsetningsutvikling	-14,5%
Omsetning mot budsjett	-14,6%
Omsetning pr. kvadratmeter	26,7
Inngående lagerverdi	1 132
Utgående lagerverdi	1 092
Omløpshastighet	2,38

Lønn - personal, øvrige kostnader i % :

Vi måler: Hvor stor % andel av totalt inntekter bruker vi på de ulike utgiftspostene

Utvikling:

Se hvordan utviklingen har vært i prosent mot forrige års samme periode

Lagerverdi:

Hvilken verdi har alle varene vi har i butikk og på lager til sammen (verdien er i innpris)

Omløpshastighet:

Et mål på hvor mange ganger bedriftens varebeholdning omsettes i løpet av perioden

Oppgave

- Hvilke kostander kan du påvirke i din bedrift?
- Du har fått i oppgave å spare lønnkostander, hvordan vil du gå frem for å finne den beste løsningen for butikkens drift og resultat?

Bønna kaffebrenneri

Budsjettetert salgsmål per avdeling

	Avd Sørlandet	Avd Vestlandet	Avd Østlandet	Avd Nordland	Total
Januar	120	132	178	56	486
Februar	120	132	178	56	486
Mars	120	132	178	56	486
April	150	145	200	68	563
Mai	160	145	200	68	573
Juni	160	155	200	68	583
Juli	230	180	273	85	768
August	230	180	273	90	773
September	160	155	230	85	630
Oktober	150	145	200	68	563
November	120	132	178	56	486
Desember	120	132	178	56	486
Total	1840	1765	2466	812	6883

Oppgave – DIN TUR

BRUK SALGSBUDSJETTET TIL BØNNA KAFFEBRENNERI

Hvilken avdeling har det høyeste salgsbudsjettet totalt og hvor mye er det?

Hva er det totale salgsbudsjettet for alle avdelinger i april

Hvor mange flere enheter totalt skal Sørlandet selge enn Nordland i august og september ?

Oppgave – LØSNING

Hvilken avdeling har det høyeste salgsbudsjettet totalt og hvor mye er det?

Svar: ØSTLANDET – 2466 ENHETER

Hva er det totale salgsbudsjettet for alle avdelinger i april

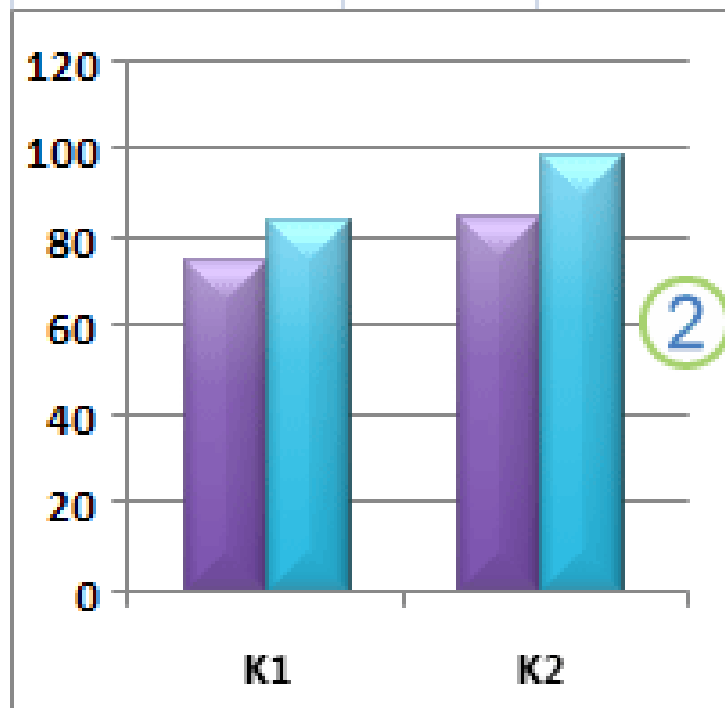
Svar: 563 enheter

Hvor mange flere enheter skal Sørlandet selge enn Nordland totalt i august og september

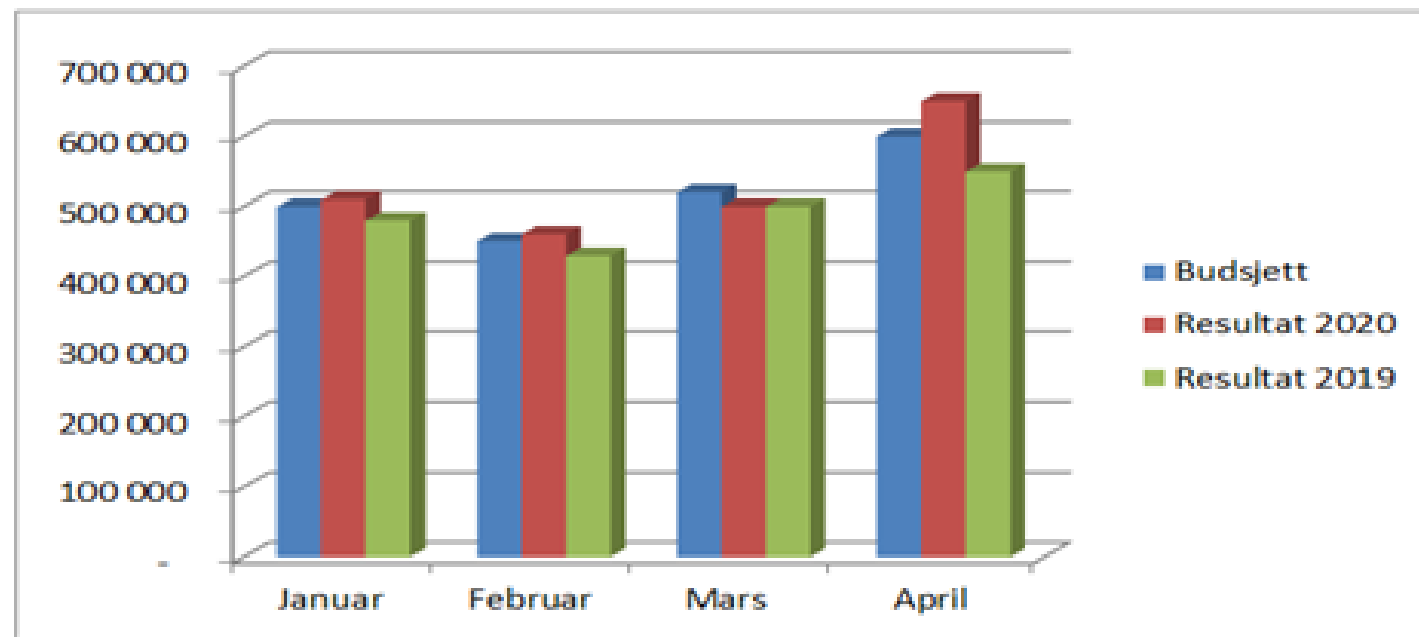
Svar: 215 enheter

Diagrammer

	K1	K2
Forventet	75	85
Faktisk	84	99

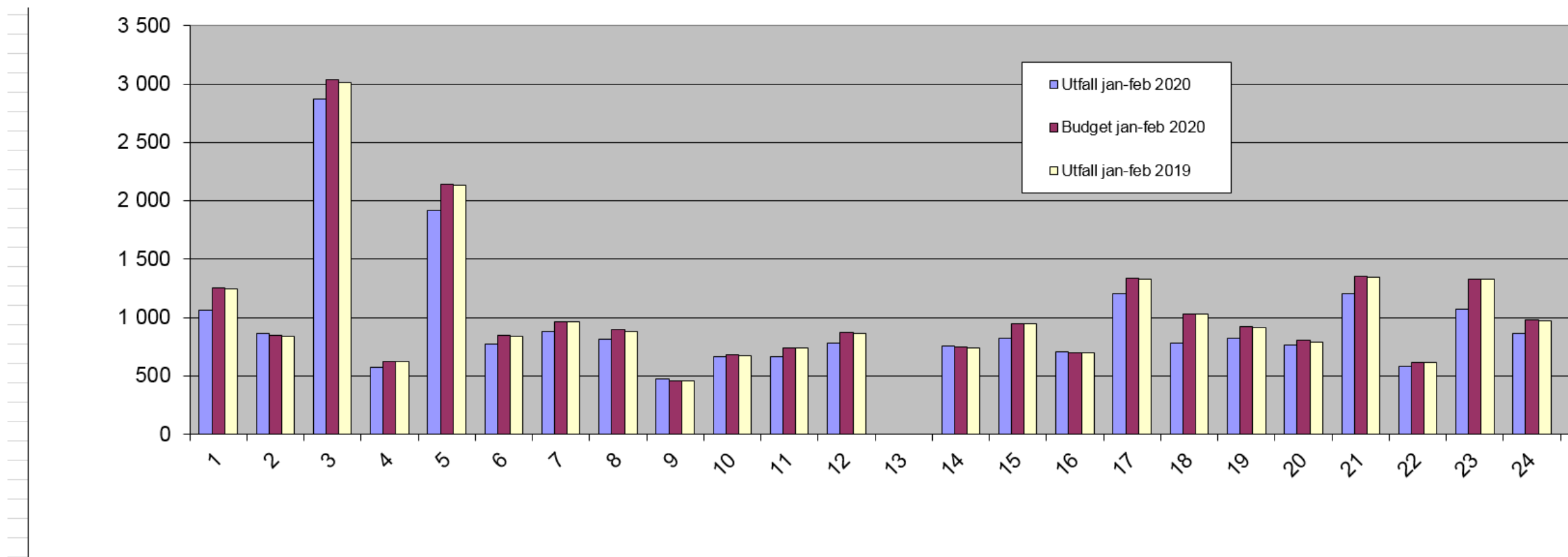

	Januar	Februar	Mars	April
Budsjett	500 000	450 000	520 000	600 000
Resultat 2020	510 000	460 000	500 000	650 000
Resultat 2019	480 000	430 000	500 000	550 000

HJEMMEOPPGAVE

«DIAGRAMMER OG BUDSJETTER «

Avdeling	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Utfall jan-feb 2020	1 068	864	2 871	574	1 920	770	881	815	474	662	662	779	0	760	823	705	1 206	786	819	765	1 205	584	1 069	861
Budsjett jan-feb 2020	1 251	845	3 035	624	2 144	845	968	900	459	680	742	871	0	750	951	701	1 339	1 032	920	803	1 354	615	1 331	982
Utfall jan-feb 2019	1 249	840	3 012	623	2 130	838	962	884	454	675	744	862	0	742	946	696	1 329	1 027	915	791	1 343	615	1 327	970

HJEMMEOPPGAVE

BRUK DIAGRAMMET FRA FORRIGE SIDE

Hvilke kommentarer og observasjoner trekker du ut av diagrammet?

Sånn løser du oppgaven

- 3 til 10 kommentarer (punkter) hvor du oppsummerer dine viktigste funn og observasjoner i diagrammet. Prioriter kommentarene (1 = viktigst osv...)
- Dersom du ønsker det kan du knytte tall og utregning til kommentarene / observasjonene dine for å støtte opp under funnene (NB! Ikke nødvendig)

Sendes på epost: okonomioppgaver@gmail.com